

תובנות לגידול כותנה 2021

מה עשינו נכון – או לא נכון ומה לעשות
לקראת עתיד חדש לכותנה בישראל

כרב

- עדיפות לכרב חיטה לגרעינים, חמצה, או קטניות אחרות. לא רצוי אבטיח או תירס בגלל שריות מקרופומינה. גם כרב כותנה.
- רצוי כרב נוח לעיבוד, לחיסכון בכסף.

עיבודים

- שטח ללא קש, או שאריות גידול אחר. לאחר גשם ראשון, קלטור גס עם קלטרת Great Plains למצע מחוספס לקליטת גשם והצנעת דירוקס. עדיפות ללא דיסוק.
- אחר כרב עם שאריות אורגניות רצוי חריש.

הדברת עשבים

- בסתיו מתן קוטלי מגע להדברת שאריות של עשבי קיץ (בעיקר ינבוט, קוצאב וסעידה).
- אחר הקלטור מתן דירוקס 250 סמ"ק דונם, להדברת עשבים ק"ה עם המשך פעילות בקיץ.

דצמבר
דיוורקס

ינואר
גשם
והרבה

פברואר
הכנה
לזריעה

הכנות לקראת זריעה

אמצע עד סוף מרץ

מעבר מעגלה חלקה במידה ולא התבצע העיבוד בתחילת מרץ. בחירת זן הכותנה והתאמת המזרעה למספר הזרעים. בדיקת דיוק ועומק זריעה. ויציאה לדרך. הדברת עשבים מתחמקים בקוטלי מגע.

מתחילת מרץ

ניתן וחשוב מעבר על הערוגות עם מעגלה חלקה. המטרה: בניית מצע זרעים. אם ירד גשם, אפילו מעט, תשמר רטיבות לזריעה ברטוב(מטרה ראשונה). אם לא ירד גשם, ניתן בשקט להנביט בטפטוף.

מתחילת פברואר

בהפסקת גשם כאשר ניתן לעלות על השטח. קלטור לשישיות מתולמות. מתן 550 סטומפ + 250 כותוגן ורייסר כ"א. תיחוח מיד והמתנה לגשמים נוספים. היה ולא ירד גשם, ניתן בביטחון להנביט בטפטוף.

מדוע סטומפ?

עד תחילת שנות ה-60 של המאה הקודמת גדלנו כותנה כמעט ללא הרביצידיים. כאשר נכנסו הדיורקס, הכותוגן והטרפלן לחיינו, חל שינוי עצום. נעשו אין סוף ניסויי הדברת עשבים. ואחת המסקנות הברורות ביותר הייתה כי טרפלן חובה להצניע כבר שעות ספורות אחר הריסוס. אחרת יתפרק באור השמש. רק בתחילת שנות ה-80 בניסויים שערך ברוך רובין במשמר דוד(כותנת הדרום). התברר מעל כל ספק שטרפלן מצניעים עם מתחחת. כך נהגנו שנים. אך גם הצנענו בדיסק כמו האמריקאים. הבעיות העיקריות שנמנעו, הדברה יעילה של כל מיני הירבוז. וכפי הנראה מניעת מקרופומינה. משנעלם הטרפלן, נשארנו יתומים.

לטרפלן יש בן דוד קרוב בשם הידוע סטומפ. רק מה? הוא גם יקר. וגם פעיל לזמן קצר יותר. מכאן הגעתי למסקנה אחר תצפית על החומר. לתחח אותו או לבד או בטנק מיקס עם יתר החומרים בתחילת פברואר. בשנת 2019 – 2020 בצענו זאת ברוב החלקות. והתוצאות כמצופה.

כמובן שישנן עוד חלופות ללא עיבוד ורק בהצנעת גשם. אך קיים יתרון ודאי לתוספת סטומפ לסל החומרים לכותנה. ולא רק, לדוגמא גם לחמניות.

**חלקת כותנה שיאנית 2020
ביסודות – הדברת העשבים
לפי התיאור הנ"ל**

הכנת חלקות שאינן נגועות בירבוזים: לאחר עיבוד יסוד – קלטור בלבד וחומרי ק"ה בשלבים

דצמבר דיורקס 250 – תחילת פברואר רייסר + כותוגן 200 סמ"ק דונם כ"א – הצנעת גשם

הכנת חלקות שאינן נגועות בירבוזים: לאחר עיבוד יסוד – קלטור בלבד וחומרי ק"ה בשלבים

דצמבר דיורקס 250 – תחילת פברואר רייסר + כותוגן 200 סמ"ק דונם כ"א – הצנעת גשם

הכנות לקראת השקיה 2021

פריסת
טפטוף

פיזור חוטי
פרומון

קלטור

אחר אנוק

פתיחת
המים

החלטה על
עיתוי פתיחת
בצל

נתונים ראשוניים של מדידת גובה 2021

תאריך	שבוע	גובה	קצב צימוח	גובה
מזריעה 20	הצמח 20	20	הצמח 21	20
4	18	0.6	15	
5	21	0.45		
6	31	1.43		
7	46	2.14		
2-8.5				
9-15.5				
16-22.5				
23-29.5				

צמח הכותנה תחילת מאי 21 נמוך מהרב שנתי.
קרקע סדוקה, חוסר מים בשכבה העליונה.
וכבר כפתור ראש סיכה במפרק 7 שכבר כאן.

המסקנה: פתיחת מים מוקדמת. או 10 במאי
30 מ"ק דונם. שנית ב 16 במאי. או למי שלא מספיק.
פתיחת בצל של 50 - 60 מ"ק דונם ב 16 במאי.
ב - 2020 פתיחת מים התרחשה ב - 17 במאי.

המטרה: צמח מפותח עם הופעת הפרחים

לוח מים תכנית ורישום ביצוע בשטח לשנת 2021

נתוני צמח פימה כרב שחור

לוח מים פנימי - אזור הדרום פימה 2021

קצב צימוח	גובה	שבוע	קצב צימוח	גובה ס"מ	שבוע	תאריך	מ"ק חדשי	מקדם השקיה פנמן	מ"ק יומי	מ"ק שבועי	מ"ק שבועי ביצוע 21	התאיידות פנמן ב"ד	התאדות מחושבת ר"ש	תאריך
21	הצמח 21	מזריעה 20	ר"ש	ר"ש	מזריעה	9-15.5					30	21	ר"ש	9-15.5
		7	0.33	18	7	16-22.5					30	4.6		16-22.5
		8	0.85	35	8	23-29.5								23-29.5
		9	0.71	40	9	30.5-5.6		0.7	3.5	50			5.5	30.5-5.6
		10	2	54	10	6-12.6		0.7	3.5	25			5	6-12.6
		11	1.71	66	11	13-19.6		0.6	3	21			5	13-19.6
		12	2.57	84	12	2026.6		0.6	3.3	23			5.5	2026.6
		13	2.28	100	13	27.6-3.7		0.7	3.85	27			5.5	27.6-3.7
		14	2.14	115	14	4-10.7		0.7	3.85	27			5.5	4-10.7
		15	1.57	126	15	11-17.7		0.8	4.5	32			5.6	11-17.7
		16	0.85	132	16	18-24.7		1.0	5.7	40			5.7	18-24.7
		17	0.71	137	17	25-31.7		1.0	6	42			6	25-31.7
		18	0.14	138	18	1-7.8		1.1	6.3	44			5.7	1-7.8
		19	0.28	140	19	8-14.8		1.1	5.8	41			5.3	8-14.8
		20	0.14	141	20	15-21.8		1.1	5.8	41			5.3	15-21.8
		21	0.42	145	21	22-28.8		1.1	5.8	41			5.3	22-28.8
		22	0	145	22	29.8-4.9		1.0	5.3	37			5.3	29.8-4.9
		23			23	5-11.9		0.9	4.8	34			5.3	5-11.9
		24			24	12-18.9		0.8	4	28			5	12-18.9
		25			25	סה"כ/ממוצע		0.9	4.7	528			5.4	סה"כ/ממוצע

הכוונת השקיה בשיטות שונות. עבודה לפי מקדמים מול התאיידות מחושבת

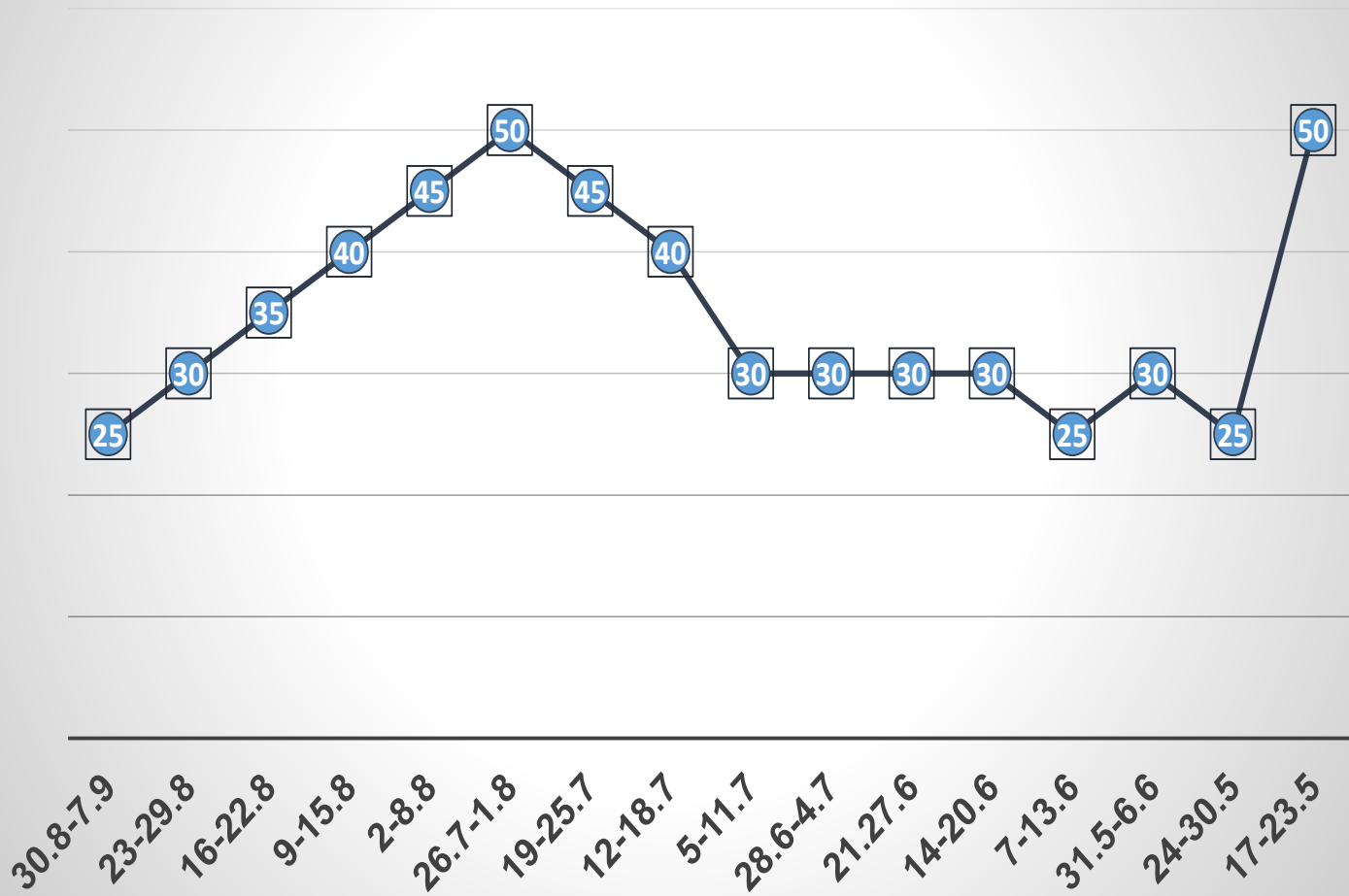
הדברת עשבים מאוחרת

מגוון אפשרויות עומדות לנו: מתן אנווק + סטייפל על הנוף.
או כל אחד לחוד. ריסוס מוגן של קוטלי מגע למיניהם.
מתן הרביצידים במים. וגם עישוב אינה מילה גסה.
חשובה התפיסה של ניקיון מחלט.

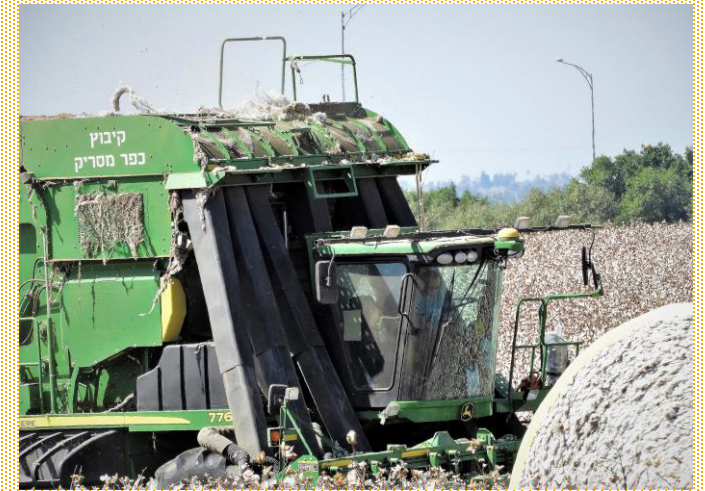
נתוני השקיה חלקת פימה שיאנית 261 ק"ג דונם ביסודות

השקיה חלקה 11 מ"ק - יסודות 2020

השקיה מ"ק	תאריך	יסודות	המשק
50	17-23.5	קזזה	תת אזור
25	24-30.5	חלקה 11	שם חלקה
30	31.5-6.6	140	דונם
25	7-13.6	מלא	שיטת הזריעה
30	14-20.6	פימה	סוג הזן
30	21.27.6	V70	שם הזן
30	28.6-4.7	חמצה	גידול קודם
30	5-11.7	חריש	עיבוד יסוד
40	12-18.7	מרץ-25	תאריך זריעה
45	19-25.7	קולחין	סוג המים
50	26.7-1.8	טפטוף	סוג השקייה
45	2-8.8	700+	גשם
40	9-15.8		
35	16-22.8		
30	23-29.8		
25	30.8-7.9		

סה"כ/ממוצע 560

האם יש סוד להצלחה?

נתוני יבול חלקה 11 יודות 2020

חלקה	מס' מועצה דונם	זן	פתיחה	גרם הלקט			טיב	אורך	עדינות	חוזק	הדבקה
				יבול גולמי	יבול סיבים	30%					
חלקה 11	1	V70	3.5	798	32.7	261	8	4.3	45.4	0	

מה הפעילות המתבקשת מפתיחת מים מוקדמת וצמח מפותח

מתן בחלקה 52 בשילר
ששנת 2020. היבול
226 ק"ג דונם סיבים.

אפשרות א': מתן פיקטאר
20 סמ"ק דונם בגובה 80
ס"מ ולפני הופעת פרח.
מתן מנה דומה כ – 20 יום
מאוחר יותר.

מתן באקלפי 2019
בחלקה 118 בגד"ש עציון
יבול 270 ק"ג דונם סיבים.

מתן פיקטאר 40 סמ"ק דונם
בשלב של פרח לצמח במנה
אחת בחלקה קקון מזרח/צפון
בגד"ש חפר – היבול 252 ק"ג
דונם סיבים

הכוונת התפתחות הצמחים
בשדה על ידי בקרת השקיה.
בהחלט ניתן לבצוע. לדוגמא
חלקה עמק ימין בשעלבים
220 ק"ג דונם סיבים

שם המשחק בגידול כותנה

1 (קבלת החלטה לגדל.

2 (דיוק והקפדה על הפרטים במהלך החורף.

3) זריעה לעומד מלא, רצוי בסוף מרץ.

4) השקיה היא 50% מההצלחה. מערכת תקינה ואחידות

השקיה, לפי התוכנית לכל פינה בשדה.

5 (הדברת מזיקים עשויה לקבוע את 50% השני להצלחה.

6) הדברת עשבים מבחינתי מספר 1. בכל זאת רשמתי

שישי. לפעמים אם הכל מתבצע כשורה מעט עשבים

לא פוגעים ביבול.

סיכום ומסקנות או עשרת הדברות:

- (1) ראשית: התאמת ההחלטות בהתאם לתנאי האקלים, הקרקע, המים, באזור הנתון.
- (2) הדברת עשבים בעיקר קדם הצצה בתנאים טובים ובמועד המתאים. בעיקר למניעת פגיעה בגידולים עוקבים. עיבודי שורה וטיפול חומרי הדברה על הנוף. בהתאמה לכל חלקה ולסוג העשב. גם עישוב אינה מיל גסה, בעיקר אצל אבי בגד"ש חפר.
- (3) זריעה בתנאי קרקע ורטיבות מתאימים. במטרה להגיע לזריעה ברטוב. הקפדה על הגנה מפני מזיקי קרקע. המטרה עומד מלא ונבטים בריאים.
- (4) הדברת מזיקים מוקדמת: פיזור חוטי פרומון מוקדם ובזמן. מלחמת חורמה בכנימות עלה. פימה שבה מגיעים למצב של נגירת טל דבש מכנימות. תגיע לפחיתת יבול של 50% ומעלה.
- (5) השקיה: פתיחת מים מוקדמת בסוף מאי לעידוד צימוח מוקדם(מקרופומינה). מים נקיים מבוצה, שלוחות טפטוף וטפטפות נקיות. והחשוב ביותר: צוות השקיה מיומן ומקצועי. וכל זאת לאחר שכמויות המים מחושבות נכון. ולא משנה באיזו גישה של קבלתן. להשקיה מקצועית 50 – 70 אחוז בהצלחת הגידול.
- (6) מתחילת יוני עד השילוך: פיקוח והדברה של הלקטית ורודה במלחמת חורמה. שנות 2019 – 2020 גשומות ביותר, הקלו על הבעיה. אך לא לעולם חוסן.
- (7) הכוונת הגידול באמצעות ויסות מים וחומרי נינוס משמשים אמצעי מועיל, אם מבצעים נכון ובזמן.
- (8) הכנה נכונה של החלקות לקראת שילוך וקטיף: מקל על הקטיף ומשפר את איכות הסיבים.
- (9) קטיף בזמן ובמצב חופת שדה לבנה ללא עלים ובעיקר עלים ירוקים. אשר יוצרים עיפוש בחבילות הגליליות המהודקות והאטומות.
- (10) והדיברה האחרונה: קור רוח ואורך רוח כי ימים טובים עוד יגיעו. חקלאות היא ריצה למרחקים ארוכים.

ילדי והורי שנת המצווה בצרעה מכינים ומפזרים חוטי פרומן

קלטור ראשון בחלקת עיבוד משמר על כרב חמצה בשלבים 2021 אדמה חמאה

כותנה: יתכן ונכנסנו לדה מורליזציה מוקדם מדי. וזה כי אנחנו ישראלים והכל חייב להיות מהר ועכשיו. אבל אם וכנראה השוק מתאושש. ואנחנו לא בפנים(בעיקר מגדלי הצפון). יתכן כמו בשנת 2011 נראה בחודש מרץ כי כדאי להוסיף מזרע. וזה אומר מזרע של כותנה בדו גידול. ובעיקר בהנבטה בטפטוף. ולכך צריך להיערך היטב, זה לא פשוט. אם נגיע לגשר נחשוב רגע כיצד לעבור אותו. **לכן אוסיף פיוט קטן משיר של מאיר אריאל הנקרא נשל הנחש. וכך מושר הפזמון:**

**אבא תמיץ אומר
תצלקנו יום יצלק יונחיים
הצלקה נוסעת אין צוק
קפצת מונה היום
חלפו שנתיים
והנה נשאת מאחוק**

לנטע שמרים
וליסד ארץ